

SAKSFRAMLEGG

Utvalg**Møtedato**

Grong formannskap
Grong kommunestyre

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

[... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓](#)

Vedlagte dokumenter:

1. Heftet «Årsbudsjett 2019. Handlingsplan 2019. Økonomiplan 2019 – 2022.»
2. Detaljhefte tallbudsjett Grong kommunen. (legges kun i dropbox)
3. Rådmannens forslag til betalingssatser fra 1.1.2019.
4. Vedlegg til rådmannens forslag: «Betalingssatser teknisk, landbruk og kultur».
5. Budsjettforslag 2019 Grong menighetsråd.

Saksopplysninger:

Rådmannen legger 12. november 2018 fram forslag til årsbudsjett 2019, handlingsplan for 2019 og rullering av økonomiplan 2019 – 2022. Når det gjelder det konkrete innhold i budsjettforslaget og forslaget til økonomiplan vises til vedlegget. Det er også laget et sammendrag først i heftet.

Årsbudsjettet fremmes i samsvar med sentrale og lokale bestemmelser.

Rullering av økonomiplanen integreres nå i behandlingen av årsbudsjettet for 2019, og inngår i ett og samme hefte. Det utarbeides også et tilleggshefte som inneholder detaljert tallbudsjett for det enkelte rammeområde. Dette legges kun frem som vedlegg til denne saken og undergis ikke egen politisk behandling. Dette ut fra endringer i økonomireglementet for Grong kommune som ble vedtatt nå i høst.

Nytt av året er at vedtak om kommende års betalingssatser, samt overføring til kirke formål også bygges inn i denne saken og således ikke vil bli behandlet i egne saker.

Betalingssatser;

Rådmannen har den 13.11.2018 i annonse i Namdalsavisa, kunngjort rådmannens forslag til betalingssatser gjeldende for 2019. Forslaget er kunngjort på kommunens hjemmeside. Forslaget ligger til ettersyn ved Servicekontoret fram til kommunestyrets behandling.

Kunngjøring av forslagene foretas bl.a. med bakgrunn i forvaltningslovens § 37, i og med at mange av betalingssatsene er en *forskrift* iht. forvaltningsloven. (*Forskrift = Vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer.*) Forvaltningsloven inneholder bestemmelser om forhåndsvarsling av vedtak om forskrifter.

I kunngjøringen er bedt om at ev. merknader til forslagene sendes kommunen innen 10. desember. Betalingssatsene skal behandles av formannskapet 13. desember og kommunestyret 20. desember.

Det vises til vedlegg 3 og 4 til saken. Rådmannens forslag til betalingssatser framgår på sidene 9 – 10 i vedlegg nr. 3, og i vedlegg 2 framgår alle *detaljerte* satser for vann og avløp, renovasjon, slamtømming, feiing/tilsyn, eierseksjonsloven, matrikkelloven, byggesaker, plansaker, kartprodukter, landbrukssaker,

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

husleie boenheter, leiesatser for Gronghallen og skolelokaler, utlånssatser for Kulturhuset Kuben med tilhørende funksjoner, og musikk- og kulturskolen.

Fakturagebyr (kr 40 + mva.) for papirfakturaer foreslås videreført, samt utvidet til å omhandle alle fakturaer som sendes ut på papir.

De foreslåtte betalingssetene er innarbeidet i forslag til budsjett 2019.

Bevilgning til kirkeformål 2019;

Kirkelovens bestemmelser innebærer at kommunale bevilgninger til den kirkelige virksomhet i kommunen er bevilgninger "til annen part", dvs. til foretak som ikke er en del av den kommunale virksomhet.

Kommunens lovpålagte utgiftsforpliktelser ovenfor kirkens virksomhet er uttømmende regulert i kirkelovens § 15, jfr. også gravferdsloven § 3. Det følger av kirkelovens § 14 at forvaltningsansvaret for de midler som kommunen bevilger til den kirkelige virksomhet er tillagt kirken.

Kirken skal fremme forslag til budsjett. Kommunestyret fatter vedtak om et tilskudd. Kirken skal vedta sitt eget særbudsjett.

For enkelte av de formål som kommunen plikter å utrede økonomisk, er det inngått avtale mellom kommunen og kirken om kommunal tjenesteyting (Opprinnelig verdsatt til kr 34.000, men med prisjustering ifølge avtale), og som føres som et særtilskudd.

Grong menighetsråd har lagt fram budsjettforslag for 2019 hvor det er foreslått kommunalt tilskudd på kr 2.500.000 og særtilskudd kr 46.000, samlet tilskudd på kr 2.546.000. (Særtilskudd skal posteres mot tilsvarende inntektspost i kommunens budsjett – ramme 1, og går således i null). Begrunnelsen fra menighetsrådet for å få en relativt stor økning av tilskuddet er

- at oppsparte midler omtrent er oppbrukt,
- å kunne opprettholde eksisterende bemanning,
- å kunne utføre vedlikehold på kirkene. Vinduene i Grong kirke, tårnluken i Harran kirke, samt maling av øverste del av tårnhuset/tårnet Harran kirke.

Det ble for 2018 bevilget et beløp på 2.346.000,- til kirkeformål.

Når det gjelder selve vedtaksprosessen for årsbudsjettet nevnes følgende:

Om innstilling fra formannskapet:

- Formannskapet innstiller i budsjettsaker til kommunestyret. Dette gjelder for årsbudsjettet, og for senere endringer i årsbudsjettet (endringer på det nivå kommunestyret har fattet sitt vedtak).
- Administrasjonssjefens forslag kan fremmes, med formannskapets endringer, som formannskapets innstilling.
- Årsbudsjettet skal utlegges til ettersyn før kommunestyrets behandling. Samtlige forslag som er framsatt og stemt over i formannskapet skal legges ut til offentlig ettersyn. De forslag som legges ut skal fremstilles samlet i ett dokument. Minstekrav til ettersyn er 14 dager. *Kommunen pålegges å vurdere om 14 dager er nok.*

Om kommunestyrets budsjettvedtak:

- *Kommunestyret kan ikke delegere den grunnleggende budsjettkompetanse, dvs. å bestemme de økonomiske rammer for kommunens virksomhet. Kommunestyret har ansvar for kommunens totale økonomi. Kommunestyrets vedtak om årsbudsjett er bindende for underordnet organ.*

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Vurdering:**Betalingssatser;**

Vurdering og bakgrunn for forslagene framgår av vedlegg nr. 3 til saken, på sidene 1 – 8, og det vises til dette.

Bevilgning til kirkeformål;

Ved utarbeidelse av Grong kommunes budsjettforslag for 2019 er det lagt inn et ordinært tilskudd på kr 2.446.000 inkl. særtilskudd på kr 46.000. Dette er en økning på kr 100.000,- fra tilskudd 2018, og ligger 100.000,- under det kirken søkte om for 2019.

Årsbudsjett og økonomiplan;

På bakgrunn av betydelig svikt i inntektsgrunnlaget relatert til flykninger og kraftinntekter samt utgiftsøkninger knyttet til brukere med ekstra behov for bistand, har kommunen svært store økonomiske utfordringer. Det ble tidlig i 2018 startet et omstillingsprosjekt der politikerne var sterkt med og definerte hvilke områder og forhold som skulle utredes. Kun en delrapport vedr helse – og omsorgssektoren gjenstår og vil bli fremlagt i slutten av dette året. Ut fra de mål som ble satt ble måltallene for 2019 nådd, men ikke omstillingsbehovet for 2020 og videre i perioden.

At kommunens brutto inntekter reduseres med 34 millioner fra regnskap 2017 til 2022 sier sitt i forhold til utfordringsbildet. Herav er 25 millioner kroner relatert til tilskuddsordninger opp mot flykningene. Flyktningeområdet har avgjort bidratt til gode regnskapsresultat de senere år, noe som har muliggjort avsetninger til fond. Det omstillingsarbeidet som startet i 2018 er bare begynnelsen av en omfattende prosess, og dette arbeidet må intensiveres videre. Kapittel 17 i heftet dokumenterer godt det omstillingsbehov som foreligger. Tallene er bygd på de forutsetninger som er lagt inn i budsjett – og økonomiplanforslaget. Her er det i likhet med foregående år mange usikkerhetsmomenter. Det er viktig at kommunestyret også setter seg inn i de forutsetninger som ligger til grunn for forslaget, og stiller spørsmål om disse bør endres.

Da det er lite å hente på inntektssiden er det driftsutgiftene som må reduseres, noe som igjen medfører reduksjon i bemanningen. Det er heller ikke til å unngå at ambisjonsnivået må reduseres både hva driftstiltak, tjenestenivå samt investeringer angår. Som det fremgår av kapittel 17 er det lagt opp til en stillingsreduksjon på ca 15,8 årsverk i 2019. Målet er å få gjennomført nedbemanningen i 2019 uten oppsigelse av faste ansatte.

Driftssituasjonen fremover viser at det må til mange upopulære beslutninger for å få balanse i økonomien, og det forutsettes ytterligere innstramming fra 2020. Fra 2019 er det ved siden av stillingsreduksjoner foreslått å redusere ulike tilskuddsordninger, legge ned biblioteket i Harran, stoppe tilskuddet til helsestasjonen for eldre, si opp MOT -avtalen, nedklassifisere kommunale veier jfr tiltak i omstillingsprosjektet. Kommunestyret bør vurdere iverksettelse av ytterligere tiltak for å redusere netto driftsutgifter.

Vedr. investeringsbudsjettet er det absolutt nødvendig å holde dette lavt i forhold til de prosjekter som medfører økte netto driftsutgifter innkl. kapitalutgiftene. Noen tiltak er dog lagt inn i økonomiplanen, men kommunestyret bør dog vurdere om noen av tiltakene bør tas ut eller utsettes. Kan barnehageutbyggingen på Ekker utsettes? Dette ut fra at det er ledige plasser ved Bergsmo barnehage. Er det ut fra situasjonen et godt nok tilbud å gi noen fra sentrumsområdet i en fase et barnehagetilbud på Bergsmo? Det er også viktig i denne sammenheng å være oppmerksom på at i forslaget til økonomiplan er det kun byggingen m/ kapitalkostnader som er lagt inn og ikke selve driften. Ett annet spørsmål er om det bør søkes om dispensasjon i forhold til å ytterligere utsette av utvidelse og restaurering av brannstasjonen enn det økonomiplanforslaget legger opp til. Og hva med restaurering av helsefløya inkl. brannverntiltakene, kan dette tiltaket utsettes?

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Rådmannen vil fortsatt fremheve følgende viktige kriterier for en god kommuneøkonomi:

- Oppnå positive driftsmarginer
- Ha en tilstrekkelig likviditet og dermed unngå kassakreditt. Det er herunder viktig å ha et tilstrekkelig likviditetsfond i forhold til pensjonsutfordringene.
- Ha kontroll i forhold til gjeldssituasjon (størrelsen og sammensetningen av lånemassen, avsetninger på fond i gode tider og fastrentebindinger er viktige elementer her)
- Ha løpende god økonomistyring, slik at regnskapsunderskudd unngås.

Det er fortsatt viktig at kommunestyret har et langsiktig perspektiv ved behandlingen av årsbudsjettet. Økonomiplanen synliggjør godt den langsiktige økonomiske utfordring som foreligger. Det er ikke å komme bort fra at det må gjøres krevende beslutninger som gjør at den løpende drift gjøres opp med balanse uten bruk av fondsmidler, og et positivt netto driftsresultat. Dette kan ikke poengteres sterkt nok. Det må arbeides for å fremskynde iverksettelsen av omstillingstiltakene i forhold til forslaget. Dette for å redusere fondsbruken utover i økonomiplanperioden.

Forslaget til handlingsplan for 2019 inneholder en rekke utviklingstiltak og vil bli krevende å gjennomføre i en tid der det kreves mye i forhold til å skape balanse i kommunens økonomi.

Det er også en utfordring å skape forståelse hos innbyggerne for at rammeforutsetningene er endret, og at det vil være nødvendig å gjøre beslutninger som vil oppfattes som negative.

Under en slik omstillingsprosess er det også viktig og så godt som mulig holde optimismen oppe, og ta godt vare på de muligheter som kommer. At det nå ligger an til en storstilt utbygging av ny kraftstasjon ved Nedre Fiskumfoss vil gi store positive ringvirkninger og økt aktivitet i kommunen i byggeperioden. Det er også et håp om at utbyggingen vil gi løpende økte inntekter for kommunen fremover, men dette må avklares nærmere. Det er også mye positivt på gang i forhold til utviklingen på Bjørgan og i Grong næringspark.

Med de utfordringer som foreligger står kommunen fremfor nok et år med stor aktivitet på flere områder.

... Sett inn saksutredningen over denne linja [↑](#)

::: Sett inn innstillingen under denne linja [↓](#)

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Kommunestyret vedtar handlingsplan 2019, økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett 2019, med følgende obligatoriske budsjettskjema:

Budsjettskjema 1A – økonomiplanperioden 2019 - 2022

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-55 356 806	-54 211 000	-54 806 000	-54 806 000	-54 806 000	-54 806 000
Ordinært rammetilskudd	-103 523 873	-104 962 000	-107 685 000	-107 685 000	-106 685 000	-105 685 000
Skatt på eiendom	-11 912 281	-11 106 000	-11 832 000	-12 332 000	-12 832 000	-12 832 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-5 618 083	-6 420 000	-6 520 000	-6 520 000	-6 520 000	-6 520 000
Andre generelle statstilskudd	-17 185 849	-14 181 000	-13 304 000	-11 418 000	-9 325 000	-8 153 000
Herav:						
Momskompensasjon	0	0	0	0	0	0
Investeringskompensasjon	-942 422	-1 119 000	-865 000	-865 000	-865 000	-865 000
Flyktningetilskudd (Vertskommune og integrering)						
	-16 243 427	-13 062 000	-12 439 000	-10 553 000	-8 460 000	-7 288 000
Sum frie disponible inntekter	-193 596 892	-190 880 000	-194 147 000	-192 761 000	-190 168 000	-187 996 000

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Renteinntekter og utbytte	-901 556	-700 000	-860 000	-860 000	-860 000	-860 000
Gevinst finansielle instrumenter						
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	7 220 476	6 910 000	7 328 000	7 832 000	7 622 000	7 308 000
Tap finansielle instrumenter						
Avdrag på lån	14 594 875	14 473 000	15 711 000	15 769 000	15 731 000	15 744 000
Netto finansinntekter/-utgifter	20 913 795	20 683 000	22 179 000	22 741 000	22 493 000	22 192 000
Til dekning av tidl års regnsk m merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	15 645 500	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	8 762 016	420 000	520 000	520 000	520 000	520 000
Bruk av tidl års regnsk m mindreforbruk	-7 875 215	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-1 585 620	-5 656 000	-5 000 000	-4 000 000	-5 700 000	-6 294 000
Bruk av bundne avsetninger	-13 546 081	0	0	0	0	0
Netto avsetninger	1 400 600	-5 236 000	-4 480 000	-3 480 000	-5 180 000	-5 774 000
Overført til investeringsbudsjettet	901 000	991 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000
Til fordeling drift	-170 381 497	-174 442 000	-175 392 000	-172 444 000	-171 799 000	-170 522 000
Sum fordelt til drift	164 166 570	174 442 000	175 392 000	172 444 000	171 799 000	170 522 000
Merforbruk/mindreforbruk	-6 214 927	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B Økonomiplan perioden 2019 – 2022

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1 Administrasjon og fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	10 846 000	12 188 000	11 662 000	10 966 000	10 966 000	10 966 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-27 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	10 819 000	12 188 000	11 662 000	10 966 000	10 966 000	10 966 000
2 Oppvekst og familie						
Netto driftsutgifter	61 968 000	63 981 000	78 646 000	75 734 000	74 050 000	72 650 000
+ Avsetning til fond	173 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-186 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	61 955 000	63 981 000	78 646 000	75 734 000	74 050 000	72 650 000
3 Helse og omsorg						
Netto driftsutgifter	81 572 000	80 235 000	67 427 000	68 415 000	69 346 000	69 577 000
+ Avsetning til fond	110 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-249 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	81 433 000	80 235 000	67 427 000	68 415 000	69 346 000	69 577 000
4 Kultur, næring og utvikling						
Netto driftsutgifter	15 533 000	19 853 000	17 010 000	16 822 000	16 822 000	16 822 000
+ Avsetning til fond	5 507 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-5 311 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	15 729 000	19 853 000	17 010 000	16 822 000	16 822 000	16 822 000
5 Kirkeformål						
Netto driftsutgifter	2 233 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	2 233 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000
6 Politisk styring, kontroll fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	-608 000	-3 290 000	-25 000	-165 000	-57 000	-165 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond						

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Rammeområdets nettoutgifter	-608 000	-3 290 000	-25 000	-165 000	-57 000	-165 000
7 Særregnskap						
Netto driftsutgifter	-1 491 000	0	0	0	0	0
+ Avsetning til fond	6 493 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-5 002 000					
Rammeområdets nettoutgifter	0	0	0	0	0	0
8 Rammetilskudd, kons.kraft, eiendomsskatt*						
Netto driftsutgifter	-188 000	-1 071 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000
+ Avsetning til fond	0					
- Bruk av fond	0					
Rammeområdets nettoutgifter	-188 000	-1 071 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000
9 Diverse gebyrer (døgnmulkt)						
Netto driftsinntekter	0					
Rammeområdets nettoinntekter	0					
Sum fordelt netto til drift (sum "Netto driftsutgifter" foran)	169 865 000	174 442 000	175 392 000	172 444 000	171 799 000	170 522 000
Avsetning til fond	12 283 000	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-10 775 000	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgift	171 373 000	174 442 000	175 392 000	172 444 000	171 799 000	170 522 000

Kontroll: Sum "Rammeområdets nettoutgifter" for rammene1-8 foran 171 373 000 174 442 000 175 392 000 172 444 000 171 799 000 170 522 000

* Omfatter

Ansvar 8100: Konsulent honorar ifb. Omtaksering av verker og bruk og 8700 Kjøp av tjenester konsesjonskraft.

Budsjettskjema 2A i økonomiplanperioden 2019 - 2022

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	56 100 625	8 250 000	9 036 000	15 340 000	8 625 000	28 500 000
Utlån og forskutteringer	1 450 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	925 331	991 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000
Avdrag på lån	3 733 039	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	133 224	4 620 000	371 000	0	0	0
Årets finansieringsbehov	62 342 949	18 111 000	14 713 000	20 646 000	13 931 000	33 806 000
Finansiert slik:	0	0	0	0	0	0
Bruk av lånemidler	-30 324 749	-4 802 000	-6 900 000	-12 940 000	-8 400 000	-26 900 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-3 488 876	-4 620 000	-4 000 000	-4 000 000	-1 500 000	0
Tilskudd til investeringer	-1 235 599	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 718 615	-634 000	-1 507 000	-1 400 000	-1 725 000	-4 600 000
Mottatte avdrag på utlån, og refusjoner	-6 848 130	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-49 615 969	-11 306 000	-13 657 000	-19 590 000	-12 875 000	-32 750 000
Overført til driftsbudsjettet	-901 000	-991 000	-1 056 000	-1 056 000	-1 056 000	-1 056 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 082 416	-5 814 000	0	0	0	0
Sum finansiering	-51 599 385	-18 111 000	-14 713 000	-20 646 000	-13 931 000	-33 806 000
Udekket / udisponert	10 743 564	0	0	0	0	0

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Budsjettskjema 2B i økonomiplanperioden 2019 – 2022

Prosjekt / prosjektnavn	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Til investeringer i anleggsmidler	56 100	8 250				
Velferdsteknologi			3 000 000	2 000 000		
Sandøla borettslag				2 340 000		
Brannstasjon					8 625 000	
Nytt tilbygg Ekker barnehage			4 236 000	5 000 000		
Ombygging Bergsmo barnehage			300 000			
Brannverntiltak GHØ gjennomføring						7 000 000
Helsefløy						16 000 000
Kapasitetsøkning Formofoss - Bjørgan			1 000 000	6 000 000		5 500 000
Nye kloakkpumper Bjørgan Sør			500 000			
Sum fordelt til investering i anleggsmidler			9 036 000	15 340 000	8 625 000	28 500 000

- Fordeling av netto driftsramme til hvert rammeområde foretas etter de bestemmelser som er gitt i kommunens økonomireglement. Det er kommunestyrets forutsetning at tjenestetilbudet skal holdes på et nivå som gjenspeiles i budsjettokument m/ kommentarer og premisser framlagt av rådmannen 12. november 2018. Netto rammer fremgår av skjema 1B.
- Investeringsbudsjett for 2019 vedtas i samsvar med rådmannens forslag datert 12. november 2018, herunder samlet låneopptak på 6.900.000,-. Av dette utgjør låneopptak til videreutlån (startlån) kr 3.000.000,-. Kommunestyret vil i forbindelse med behandlingen av utbyggingssaken vedr. Ekker barnehage vurdere nærmere om utbyggingen kan utsettes. Dette ut fra ferske tall når det gjelder behovet for barnehageplasser.
- Ved skattlegging for 2019 benyttes høyeste sats for det kommunale skattøret.
- I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019:
 - Faste egedomar i heile kommunen (eiendomsskattelovens § 3a)
 - For eiendomsskatteåret 2019 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringsseiendom. Skattesatsen settes her til 7 promille.
 - Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
 - Siste alminnelige taksering i kommunen ble gjennomført i år 2010.
- Kommunestyret vedtar å fritta for eiendomsskatt i 2019 følgende konkrete eiendommer;

Gnr.	Bnr.	Festenr.	Hjemmelshaver	Merknad
30	6	5	Opplysningsvesenets Fond	Presteboligen (Grong kommune er fester av <u>tomta</u>)
29	1		Nord-Trøndelag Fylkeskommune	Grong videregående skole (Grong kommune er fester av <u>tomta</u>)
11	23		Friskgården Grong As	Friskgården
30	47		Ivar Grong	Den del av bygget som gjelder <u>menighetshuset</u>
29	17		Namdals Folkehøgskole	Skoledelen av virksomheten fritas. Boligene beskattes.
13	58		Nordtun AL	Nordtun grendehus
20	1	1	Sørheim Grendehus AL	Sørheim Grendehus
29	27	110	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Røde-Kors-huset på Mediå
20	1	3	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Hytte på Heia

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Gnr.	Bnr.	Festenr.	Hjemmelshaver	Merknad
20	1	8	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Hytte i Snøådalen
40	52		Harran Samfunnshus AL	Harran Samfunnshus
45	3		Heimdal Sanitetsforening	Fjerdings Grendehus
44	8	6	Grong jakt og fiskeforening	Bane, Harran
44	8	3	Harran skytterlag	Bane, Harran
13	6		Jon Inge Eidem	Bergsmolåna
13	187		Anne Moe m/ fl.	Bergsmo skytteranlegg. (Grong skytterlag)
(37)	(2)		(Elg Elstad)	Haugen grendehus
29	118	127	Grong boligstiftelse	Grong boligstiftelse
29	157		Grong boligstiftelse	Grong boligstiftelse

7. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer, 31. mars, 20. mai, 20. august og 20. november.
8. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.
9. For ansvarene f.o.m. 7050 t.o.m. 7059, som gjelder IN-kommunenes tiltaksbudsjett innenfor barnevern, tas det forbehold om regulering i samsvar med de til enhver tid gjeldende budsjettvedtak i de respektive kommuner. I henhold til Grong kommunes økonomireglement foretas slik intern budsjettregulering av rådmannen.
10. For budsjettåret 2019 bevilges til kirkeformål et kommunalt tilskudd på kr 2.446.000 inkl. særtilskudd på kr 46.000.
11. Kommunestyret vedtar rådmannens forslag til betalingssetser 2019 slik det fremgår i vedlegg til denne saken.
12. Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen, må det arbeides for å redusere fondsbruken fra 2020 i forhold til vedlagte økonomiplan.. Målet er at fremtidige budsjett skal gå i balanse uten saldering med bruk av tidligere oppsparte fondsmidler.
13. Formannskapetets forslag til innstilling legges fram til offentlig ettersyn fram til 12.12.2018.

Formannskapetets behandling 27.11.2018:**Steinar Sæternes satte på vegne av Grong SV fram følgende forslag til tilleggspunkter;**

1. Investeringsiltak Sanddøla Panorama borettslag byggetrinn 2 tas ut av tiltakslista.
2. Det utarbeides en tverretattlig ungdomsplan for Grong kommune innen utgangen av oktober 2019. Rådmannen nedsetter arbeidsgruppe.

Vigdis Linmo satte på vegne av Grong Arbeiderpartiet frem følgende forslag til endringer;

1. Investeringsiltak på ansvar 4131 (Brannverntiltak GHO gjennomføring kr 7 mill og Helsefløy kr 16 mill) tas ut av investeringsiltak i 2022 og erstattes av basseng med en investeringssum på 25 millioner.

Erik Seem satte på vegen av Grong Senterpartiet frem følgende forslag til tillegg;

1. Privatisering av veier tas ut av budsjettet.
2. MOT opprettholdes i 2019.
3. Bevilgning til ungdomklubben opprettholdes på dagens nivå.

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.
Disse punktene reguleres inn ved første budsjettregulering 2019.

Votering;

Punkt 1 fra Steinar Sæternes falt mot en stemme.

Punkt 2 fra Steinar Sæternes ble enstemmig vedtatt.

Punkt 1 fra Vigdis Linmo ble enstemmig vedtatt.

Punkt 1 fra Erik Seem falt med 4 mot 3 stemmer.

Punkt 2 fra Erik Seem ble enstemmig vedtatt.

Punkt 3 fra Erik Seem ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag til innstilling vedtas med endringer i punkt 3 vedrørende investering. Det ble videre vedtatt et nytt punkt 2 vedrørende drift, samt et nytt punkt 3 vedrørende utarbeidelse av ungdomsplan. Gammelt punkt 2 blir nå til punkt 4 med tilsvarende forskyving av øvrige punkter i rådmannens forslag.

Formannskapetets innstilling;

1. Kommunestyret vedtar handlingsplan 2019, økonomiplan 2019-2022 og årsbudsjett 2019, med følgende obligatoriske budsjettskjema:

Budsjettskjema 1A – økonomiplanperioden 2019 - 2022

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Skatt på inntekt og formue	-55 356 806	-54 211 000	-54 806 000	-54 806 000	-54 806 000	-54 806 000
Ordinært rammetilskudd	-103 523 873	-104 962 000	-107 685 000	-107 685 000	-106 685 000	-105 685 000
Skatt på eiendom	-11 912 281	-11 106 000	-11 832 000	-12 332 000	-12 832 000	-12 832 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-5 618 083	-6 420 000	-6 520 000	-6 520 000	-6 520 000	-6 520 000
Andre generelle statstilskudd	-17 185 849	-14 181 000	-13 304 000	-11 418 000	-9 325 000	-8 153 000
Herav:						
Momskompensasjon	0	0	0	0	0	0
Investeringskompensasjon	-942 422	-1 119 000	-865 000	-865 000	-865 000	-865 000
Flyktningetilskudd (Vertskommune og integrering)	-16 243 427	-13 062 000	-12 439 000	-10 553 000	-8 460 000	-7 288 000
Sum frie disponible inntekter	-193 596 892	-190 880 000	-194 147 000	-192 761 000	-190 168 000	-187 996 000
Renteinntekter og utbytte	-901 556	-700 000	-860 000	-860 000	-860 000	-860 000
Gevinst finansielle instrumenter						
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	7 220 476	6 910 000	7 328 000	7 832 000	7 622 000	7 308 000
Tap finansielle instrumenter						
Avdrag på lån	14 594 875	14 473 000	15 711 000	15 769 000	15 731 000	15 744 000
Netto finansinntekter/-utgifter	20 913 795	20 683 000	22 179 000	22 741 000	22 493 000	22 192 000
Til dekning av tidl års regnsk m merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	15 645 500	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	8 762 016	420 000	520 000	520 000	520 000	520 000
Bruk av tidl års regnsk m mindreforbruk	-7 875 215	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-1 585 620	-5 656 000	-5 000 000	-4 000 000	-5 700 000	-6 294 000
Bruk av bundne avsetninger	-13 546 081	0		0	0	0
Netto avsetninger	1 400 600	-5 236 000	-4 480 000	-3 480 000	-5 180 000	-5 774 000
Overført til investeringsbudsjettet	901 000	991 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Til fordeling drift	-170 381 497	-174 442 000	-175 392 000	-172 444 000	-171 799 000	-170 522 000
Sum fordelt til drift	164 166 570	174 442 000	175 392 000	172 444 000	171 799 000	170 522 000
Merforbruk/mindreforbruk	-6 214 927	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B Økonomiplan perioden 2019 – 2022

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
1 Administrasjon og fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	10 846 000	12 188 000	11 662 000	10 966 000	10 966 000	10 966 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-27 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	10 819 000	12 188 000	11 662 000	10 966 000	10 966 000	10 966 000
2 Oppvekst og familie						
Netto driftsutgifter	61 968 000	63 981 000	78 646 000	75 734 000	74 050 000	72 650 000
+ Avsetning til fond	173 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-186 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	61 955 000	63 981 000	78 646 000	75 734 000	74 050 000	72 650 000
3 Helse og omsorg						
Netto driftsutgifter	81 572 000	80 235 000	67 427 000	68 415 000	69 346 000	69 577 000
+ Avsetning til fond	110 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-249 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	81 433 000	80 235 000	67 427 000	68 415 000	69 346 000	69 577 000
4 Kultur, næring og utvikling						
Netto driftsutgifter	15 533 000	19 853 000	17 010 000	16 822 000	16 822 000	16 822 000
+ Avsetning til fond	5 507 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-5 311 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	15 729 000	19 853 000	17 010 000	16 822 000	16 822 000	16 822 000
5 Kirkeformål						
Netto driftsutgifter	2 233 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	2 233 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000	2 546 000
6 Politisk styring, kontroll fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	-608 000	-3 290 000	-25 000	-165 000	-57 000	-165 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	-608 000	-3 290 000	-25 000	-165 000	-57 000	-165 000
7 Særregnskap						
Netto driftsutgifter	-1 491 000	0	0	0	0	0
+ Avsetning til fond	6 493 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-5 002 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	0	0	0	0	0	0
8 Rammetilskudd, kons.kraft, eiendomsskatt*						
Netto driftsutgifter	-188 000	-1 071 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	-188 000	-1 071 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000	-1 874 000
9 Diverse gebyrer (døgnmulkt)						
Netto driftsinntekter	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoinntekter	0	0	0	0	0	0
Sum fordelt netto til drift (sum "Netto driftsutgifter" foran)	169 865 000	174 442 000	175 392 000	172 444 000	171 799 000	170 522 000
Avsetning til fond	12 283 000	0	0	0	0	0
Bruk av fond	-10 775 000	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgift	171 373 000	174 442 000	175 392 000	172 444 000	171 799 000	170 522 000

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Kontroll: Sum "Rammeområdets nettoutgifter" for rammene 1-8 foran	171 373 000	174 442 000	175 392 000	172 444 000	171 799 000	170 522 000
---	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

* Omfatter

Ansvar 8100: Konsulent honorar ifb. Omtaksering av verker og bruk og 8700 Kjøp av tjenester konsesjonskraft.

Budsjettskjema 2A i økonomiplanperioden 2019 - 2022

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	56 100 625	8 250 000	9 036 000	15 340 000	8 625 000	28 500 000
Utlån og forskutteringer	1 450 730	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	925 331	991 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000	1 056 000
Avdrag på lån	3 733 039	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	133 224	4 620 000	371 000	0	0	0
Årets finansierungsbehov	62 342 949	18 111 000	14 713 000	20 646 000	13 931 000	33 806 000
Finansiert slik:	0	0	0	0	0	0
Bruk av lånemidler	-30 324 749	-4 802 000	-6 900 000	-12 940 000	-8 400 000	-26 900 000
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-3 488 876	-4 620 000	-4 000 000	-4 000 000	-1 500 000	0
Tilskudd til investeringer	-1 235 599	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-7 718 615	-634 000	-1 507 000	-1 400 000	-1 725 000	-4 600 000
Mottatte avdrag på utlån, og refusjoner	-6 848 130	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000	-1 250 000
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-49 615 969	-11 306 000	-13 657 000	-19 590 000	-12 875 000	-32 750 000
Overført til driftsbudsjettet	-901 000	-991 000	-1 056 000	-1 056 000	-1 056 000	-1 056 000
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 082 416	-5 814 000	0	0	0	0
Sum finansiering	-51 599 385	-18 111 000	-14 713 000	-20 646 000	-13 931 000	-33 806 000
Udekket / udisponert	10 743 564	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B i økonomiplanperioden 2019 – 2022

Prosjekt / prosjektnavn	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Til investeringer i anleggsmidler	56 100	8 250				
Velferdsteknologi			3 000 000	2 000 000		
Sandøla borettslag				2 340 000		
Brannstasjon					8 625 000	
Nytt tilbygg Ekker barnehage			4 236 000	5 000 000		
Ombygging Bergsmo barnehage			300 000			
Brannverntiltak GHO gjennomføring						7 000 000
Helsefløy						16 000 000
Kapasitetsøkning Formofoss - Bjørgan			1 000 000	6 000 000		5 500 000
Nye kloakkpumper Bjørgan Sør			500 000			
Sum fordelt til investering i anleggsmidler			9 036 000	15 340 000	8 625 000	28 500 000

2. MOT opprettholdes i 2019.

Bevilgning til ungdomsklubben opprettholdes på dagens nivå.

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.
Disse to punktene reguleres inn ved første budsjettregulering 2019.

3. Det utarbeides en tverretattlig ungdomsplan for Grong kommune innen utgangen av oktober 2019. Rådmannen nedsetter arbeidsgruppe.
4. Fordeling av netto driftsramme til hvert rammeområde foretas etter de bestemmelser som er gitt i kommunens økonomireglement. Det er kommunestyrets forutsetning at tjenestetilbudet skal holdes på et nivå som gjenspeiles i budsjettdokument m/ kommentarer og premisser framlagt av rådmannen 12. november 2018. Netto rammer fremgår av skjema 1B.
5. Investeringsbudsjett for 2019 vedtas i samsvar med rådmannens forslag datert 12. november 2018, herunder samlet låneopptak på 6.900.000,-. Av dette utgjør låneopptak til videreutlån (startlån) kr 3.000.000,-. Kommunestyret vil i forbindelse med behandlingen av utbyggingssaken vedr. Ekker barnehage vurdere nærmere om utbyggingen kan utsettes. Dette ut fra ferske tall når det gjelder behovet for barnehageplasser.

Investerings tiltak på ansvar 4131 (Brannverntiltak GHO gjennomføring kr 7 mill og Helsefløy kr 16 mill) tas ut av investerings tiltak i 2022 og erstattes av basseng med en investeringssum på 25 millioner.

6. Ved skattlegging for 2019 benyttes høyeste sats for det kommunale skattøret.
7. I medhold av eiendomsskatte loven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2019:
 - Faste eiendomar i heile kommunen (eiendomsskatte lovens § 3a)
 - For eiendomsskatte året 2019 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatte loven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2019 være lik 6/7 av differansen mellom eiendomsskatte grunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringsseiendom. Skattesatsen settes her til 7 promille.
 - Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
 - Siste alminnelige taksering i kommunen ble gjennomført i år 2010.
8. Kommunestyret vedtar å fritta for eiendomsskatt i 2019 følgende konkrete eiendommer;

Gnr.	Bnr.	Festenr.	Hjemmelshaver	Merknad
30	6	5	Opplysningsvesenets Fond	Presteboligen (Grong kommune er fester av <u>tomta</u>)
29	1		Nord-Trøndelag Fylkeskommune	Grong videregående skole (Grong kommune er fester av <u>tomta</u>)
11	23		Friskgården Grong As	Friskgården
30	47		Ivar Grong	Den del av bygget som gjelder <u>menighetshuset</u>
29	17		Namdals Folkehøgskole	Skoledelen av virksomheten fritas. Boligene beskattes.
13	58		Nordtun AL	Nordtun grendehus
20	1	1	Sørheim Grendehus AL	Sørheim Grendehus
29	27	110	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Røde-Kors-huset på Mediå
20	1	3	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Hytte på Heia
20	1	8	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Hytte i Snøådalen
40	52		Harran Samfunnshus AL	Harran Samfunnshus
45	3		Heimdal Sanitetsforening	Fjerdingen Grendehus
44	8	6	Grong jakt og fiskeforening	Bane, Harran
44	8	3	Harran skytterlag	Bane, Harran
13	6		Jon Inge Eidem	Bergsmolåna

ÅRSBUDSJETT 2019. HANDLINGSPLAN 2019. RULLERING ØKONOMIPLAN 2019 - 2022.

Gnr.	Bnr.	Festenr.	Hjemmelshaver	Merknad
13	187		Anne Moe m/ fl.	Bergsmo skytteranlegg. (Grong skytterlag)
(37)	(2)		(Elg Elstad)	Haugen grendehus
29	118	127	Grong boligstiftelse	Grong boligstiftelse
29	157		Grong boligstiftelse	Grong boligstiftelse

9. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer, 31. mars, 20. mai, 20. august og 20. november.
10. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.
11. For ansvarene f.o.m. 7050 t.o.m. 7059, som gjelder IN-kommunenes tiltaksbudsjett innenfor barnevern, tas det forbehold om regulering i samsvar med de til enhver tid gjeldende budsjettvedtak i de respektive kommuner. I henhold til Grong kommunes økonomireglement foretas slik intern budsjettregulering av rådmannen.
12. For budsjettåret 2019 bevilges til kirkeformål et kommunalt tilskudd på kr 2.446.000 inkl. særtilskudd på kr 46.000.
13. Kommunestyret vedtar rådmannens forslag til betalingssatser 2019 slik det fremgår i vedlegg til denne saken.
14. Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen, må det arbeides for å redusere fondsbruken fra 2020 i forhold til vedlagte økonomiplan.. Målet er at fremtidige budsjett skal gå i balanse uten saldering med bruk av tidligere oppsparte fondsmidler.
15. Formannskapetets forslag til innstilling legges fram til offentlig ettersyn fram til 12.12.2018.

::: Sett inn innstillingen over denne linja↑